

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 8 oktober 2024

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som presenterades den 23 september 2024. Sedan dess har information tillkommit om följande revidering i dagordningen: en dagordningspunkt väntas beslutas som A-punkt (9).

1. Godkännande av dagordningen
2. Godkännande av A-punkterna

Lagstiftningsöverläggningar

3. Övriga frågor
Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster
 - Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Icke lagstiftande verksamhet

4. Den ekonomiska återhämtningen i Europa
 - a) Genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens
 - Diskussionspunkt

Rådet väntas få en uppdatering om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF), med möjlighet till diskussion.

Överläggning med finansutskottet om RRF ägde rum den 16 juni 2020 och överläggning om förslaget om RRF:s roll i REPowerEU-planen ägde rum den 14 juni 2022. Samråd med EU-nämnden om RRF har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 12 juli 2024.

Den 28 maj 2020 presenterade kommissionen ett förslag om inrättande av RRF. Förordningen trädde i kraft den 19 februari 2021.

Förslaget beskrivs närmare i faktrapromemoria 2019/20:FPM52.

Den 18 maj 2022 presenterade kommissionen ett paket med ett antal meddelanden inom ramen för REPowerEU-planen. Paketet innehöll bland annat ett förslag om en tilläggsförordning till RRF, som innebar att RRF ska ha en central roll i genomförandet av REPowerEU. Förordningen trädde i kraft den 1 mars 2023.

Paketet beskrivs närmare i faktrapromemoria 2021/22:FPM102.

Samtliga medlemsstaters återhämtnings- och resiliensplaner har antagits av rådet. Därutöver har rådet antagit minst en reviderad plan för varje medlemsstat. Den 29 september 2024 hade ordinarie utbetalningar genomförts till 25 medlemsstater och totalt hade 267 miljarder euro betalats ut i förhandsutbetalningar, lån och bidrag till medlemsstaterna från RRF.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar information om genomförandet av RRF.

b) Rådets genomförandebeslut inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens

- Besluts punkt

Rådet väntas anta ändringar av rådets genomförandebeslut för Litauens och Portugals återhämtnings- och resiliensplaner.

Samråd med EU-nämnden om Litauens plan ägde rum den 23 juli 2021 och den 3 november 2023. Samråd med EU-nämnden om Portugals plan ägde rum den 9 juli 2021 och den 6 oktober 2023.

Reviderat genomförandebeslut för Litauens återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Litauens plan antogs av rådet den 28 juli 2021 och en ändring av genomförandebeslutet antogs den 9 november 2023.

Den 25 juli 2024 lämnade Litauen in en andra revidering av sin plan med anledning av objektiva omständigheter.

Den reviderade planen uppgår fortsatt till drygt 3,8 miljarder euro, vilket motsvarar drygt fem procent av Litauens BNP 2019.

I den reviderade planen korrigeras två åtgärder. Den ena till följd av att bättre alternativ har identifierats för att uppfylla åtgärdens övergripande mål. Den andra ändras genom att senarelägga datum för genomförandet av åtgärden.

Reviderat genomförandebeslut för Portugals återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Portugals plan antogs av rådet den 13 juli 2021 och en ändring av genomförandebeslutet antogs den 17 oktober 2023.

Den 1 och 12 augusti 2024 lämnade Portugal in en andra revidering av sin plan med anledning av objektiva omständigheter.

Den reviderade planen uppgår fortsatt till drygt 22 miljarder euro, vilket motsvarar drygt tio procent av Portugals BNP 2019.

I den reviderade planen korrigeras flera åtgärder, bland annat till följd av att bättre alternativ har identifierats för att uppfylla åtgärdernas övergripande mål och på grund av tekniska hinder kopplat till genomförandet.

Kommissionens bedömning är att Litauens och Portugals reviderade planer uppfyller kriterierna för stöd enligt förordningen för faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF).

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen instämmer med kommissionens bedömning att Litauens och Portugals reviderade återhämtnings- och resiliensplaner uppfyller kriterierna för stöd enligt förordningen för RRF. Regeringen kan därför ställa sig bakom kommissionens förslag till ändring av rådets genomförandebeslut för de två planerna.

5. Ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands angrepp mot Ukraina

- Diskussionspunkt

Rådet väntas diskutera ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands aggression mot Ukraina.

Samråd med EU-nämnden inför liknande diskussioner i Ekofinrådet har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 12 juli 2024. Finansutskottet fick information om G7:s diskussioner om immobiliserade ryska tillgångar den 11 juni 2024. Överläggning med finansutskottet om lagstiftningspaketet om EU:s bidrag till G7:s överenskommelse om stöd till Ukraina planeras till den 1 oktober 2024.

Rådet har sedan februari 2022 haft återkommande diskussioner med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina. Diskussionerna har huvudsakligen fokuserat på det ekonomiska läget i Ukraina, finansiellt stöd till Ukraina och arbetet med frysta och immobiliserade ryska tillgångar. På mötet den 8 oktober 2024 väntas diskussionen fokusera på kommissionens förslag om EU:s bidrag till G7:s överenskommelse om stöd till Ukraina.

Den 13–15 juni 2024 nådde G7 en principöverenskommelse om hur de immobiliserade tillgångarna kan användas för att stödja Ukraina på lite längre sikt. Överenskommelsen innebär att G7-länderna och EU ska ställa ut lån till Ukraina, där den framtida extraordinära avkastningen ska användas för att återbetala lånen och räntekostnaderna.

Den 20 september 2024 presenterade kommissionen och den höga representanten för utrikes frågor och säkerhetspolitik ett lagstiftningspaket om EU:s bidrag till G7:s överenskommelse. Paketet innehåller tre delar: (i) ett förslag om att upprätta en gemensam lånesamarbetsmekanism och en revidering av EU:s beslut om användning av immobiliserade ryska tillgångar, (ii) ett förslag om ett nytt exceptionellt makrofinansiellt stöd till Ukraina och (iii) ett förslag om att ändra tidsperioden för immobiliseringen av tillgångarna.

Den första delen handlar om att upprätta en gemensam lånesamarbetsmekanism dit den extraordinära avkastningen från de immobiliserade ryska tillgångarna som finns hos europeiska

värdepapperscentraler ska kanaliseras. Medlen i mekanismen ska sedan subventionera Ukrainas återbetalningar av principal och ränta på både EU:s och övriga G7-länders lån och ska täcka en total lånevolym på 45 miljarder euro.

För att möjliggöra kanalisering av den extraordinära avkastningen till lånesamarbetsmekanismen krävs en revidering av EU:s beslut från den 21 maj 2024 om hur avkastningen ska användas. Det handlar dels om fördelningen mellan hur stor andel av avkastningen som ska kanaliseras till militärt stöd och till stöd som finansieras från EU-budgeten, dels om att den andel som kanaliseras till stöd från EU-budgeten ska gå till lånesamarbetsmekanismen.

Den andra delen handlar om ett nytt exceptionellt makrofinansiellt stöd från EU till Ukraina på upp till 35 miljarder euro i lån. Lånet syftar till att avhjälpa landets akuta likviditetsbehov och bidra till landets återhämtning och uppbyggnad, samt dess förmåga att försvara sig mot Rysslands aggression. Lånet föreslås kopplas till policyvillkor i linje med de villkor som fastslagits i Ukrainafaciliteten. Vidare föreslås lånet finansieras genom att kommissionen lånar upp medel på kapitalmarknaden med garanti från EU-budgeten (utrymmet mellan utgiftstaket och egna medelstaket), i likhet med tidigare makrofinansiella stöd till Ukraina.

Den tredje och sista delen handlar om att förlänga perioden för immobiliseringen av de ryska centralbankstillgångarna. Förslaget syftar till att stärka den långsiktiga förutsägbarheten när det gäller immobiliseringen av de ryska tillgångarna.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att EU fortsatt bör bistå Ukraina med omfattande ekonomiskt stöd och är positiv till att gå längre gällande den extraordinära avkastningen från de immobiliserade ryska tillgångarna, så länge det sker i enlighet med folkrätten och EU-rätten.

Det är viktigt med koordinerade initiativ och lösningar som syftar till att bidra med en stabil och hållbar finansieringskälla till Ukraina. Regeringen är därför positiv till kommissionens förslag om att upprätta en lånesamarbetsmekanism för kanalisering av den extraordinära avkastningen då den möjliggör deltagande från G7 och andra partners.

Vidare är regeringen positiv till förslaget om ett nytt makrofinansiellt stöd till Ukraina. Stödet kommer bidra till att mildra de akuta likviditetsbehoven samtidigt som det kommer kopplas till reformer som bidrar till ekonomisk utveckling och välfärd i Ukraina, samt ger förutsättningar för EU-närmande.

Regeringen anser vidare att det är viktigt med långsiktighet vad gäller immobiliseringen av de ryska tillgångarna, speciellt för att begränsa riskerna för EU-budgeten. Regeringen hade föredragit mer långtgående åtgärder när det gäller perioden för immobilisering men kan acceptera den höga representantens förslag.

Mot denna bakgrund stödjer regeringen kommissionens lagstiftningspaket om EU:s bidrag till G7:s överenskommelsen. Förslaget möjliggör en snabb process och utbetalning från EU, vilket är viktigt givet Ukrainas akuta finansieringsbehov.

Slutligen anser regeringen att det är viktigt att den här lösningen vad gäller immobiliserade tillgångar inte begränsar möjligheten att eventuellt vidta andra mer långtgående åtgärder i framtiden.

6. Den europeiska planeringsterminen 2024: lärdomar

- Diskussionspunkt

Rådet väntas diskutera lärdomar från den europeiska planeringsterminen 2024 och kommande års process.

Samråd med EU-nämnden om den europeiska planeringsterminen har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 12 juli 2024.

Den europeiska planeringsterminen är ett ramverk för samordning av den ekonomiska politiken, finanspolitiken, arbetsmarknadspolitiken och socialpolitiken inom EU. Ramverket innefattar bland annat EU:s finanspolitiska regler, men också makroekonomisk övervakning och riktlinjer för sysselsättningspolitiken. Under de senaste åren har terminen anpassats till flera omvärldshändelser, som till exempel covid-19-pandemin och Rysslands aggression mot Ukraina, men även nya EU-initiativ som faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF).

På mötet den 8 oktober 2024 väntas diskussionen fokusera på hur terminen ska organiseras kommande år. Diskussionen sker bland annat mot bakgrund av att nästa års cykel är den första efter att EU:s nya ramverk för ekonomisk styrning har trätt i kraft. Det nya ramverket innebär bland annat att de nationella reformprogrammen samt konvergens- eller stabilitetsprogrammen fasas ut, samtidigt som medlemsstaterna nu i stället ska ta fram medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer samt årliga lägesrapporter.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser det viktigt att planeringsterminen fokuserar på de övergripande målen att säkerställa sunda offentliga finanser, förebygga och korrigera makroekonomiska obalanser och främja hållbar inkluderande ekonomisk tillväxt och välfungerande arbetsmarknader.

Regeringen anser vidare att terminens trovärdighet förbättras genom ett konsekvent och transparent genomförande av regelverket.

Slutligen anser regeringen att det är viktigt att relevanta rådskonstellationers roll i den multilaterala övervakningen inom ramen för planeringsterminen värnas.

7. Internationella möten:

a) Uppföljning av G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer den 25–26 juli 2024

- Informationspunkt

Kommissionen och ordförandeskapet väntas återrapportera från G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer som ägde rum den 25–26 juli 2024.

Samråd med EU-nämnden om EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet ägde rum den 12 juli 2024.

Vid G20-mötet representerades EU av ordförandeskapet, kommissionen och den Europeiska centralbanken (ECB).

Vid mötet diskuterades bland annat utsikter och risker i den globala ekonomin, finansmarknadsfrågor, internationella skattefrågor och långsiktiga utmaningar som klimatförändringar.

b) Förberedelser inför G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer den 23–24 oktober 2024 och IMF:s årsmöten: EU:s mandat och IMFC:s uttalande

- Beslutspunkt

Rådet väntas godkänna EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer den 23–24 oktober 2024 och EU:s gemensamma uttalande inför mötet i den Internationella monetära och finansiella kommittén (IMFC) den 25 oktober 2024.

Det aktuella ärendet har inte behandlats i riksdagen tidigare. Information till finansutskottet och utrikesutskottet om IMF:s årsmöten planeras till den 17 oktober 2024.

Som ett led i förberedelserna inför G20-mötet den 23–24 oktober 2024 ska rådet fastställa EU:s gemensamma positioner i form av ett mandat. Rådet ska även fastställa EU:s gemensamma uttalande inför IMFC-mötet den 25 oktober 2024.

I både utkastet till EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet och utkastet till EU:s gemensamma uttalande inför IMFC-mötet konstateras att den globala ekonomin har varit mer motståndskraftig än väntat men att tillväxten framöver bedöms fortsätta vara dämpad. Därtill betonar EU vikten av att genomföra strukturreformer för att påskynda den gröna och digitala omställningen. Vidare står EU fast vid att fortsätta stödja Ukraina så länge som det behövs. Även det pågående arbetet med IMF:s kvotöversyn, IMF:s finansiering till utsatta länder och arbetet med skuldhantering i G20 och Parisklubben lyfts fram.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom både utkastet till EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet och EU:s gemensamma uttalande inför IMFC-mötet.

8. Slutsatser om klimatfinansiering inför FN:s klimatkonferens 2024, COP29, den 11–22 november 2024

- Beslutspunkt

Rådet väntas godkänna slutsatser om klimatfinansiering inför den 29:e partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (COP29), som äger rum i Baku, Azerbajdzjan den 11–22 november 2024.

Det aktuella ärendet har inte behandlats i riksdagen tidigare. Samråd med EU-nämnden om miljørådets slutsatser inför COP29 planeras till den 11 oktober 2024.

EU:s övergripande förhandlingsmandat inför COP29 fastställs genom slutsatser i miljørådet. Ekofinrådet godkänner därutöver slutsatser som avser klimatfinansiering specifikt, vilka kompletterar EU:s förhandlingsmandat från miljørådet.

Vid COP29 ska parterna bland annat besluta om ett nytt mål för klimatfinansiering efter 2025, som ska ersätta det nuvarande målet att mobilisera 100-miljarder US-dollar per år i klimatfinansiering till utvecklingsländer. I utkastet till slutsatser välkomnar EU att 100-miljardersmålet uppfylldes för första gången 2022. Vidare redogör slutsatserna för EU:s gemensamma positioner avseende det nya målet. Här betonas bland annat behovet av en bred och transformativ ansats samt att fler länder behöver bidra till målet. EU betonar även vikten av privat finansiering och ökade ansträngningar för att göra finansiella flöden förenliga med klimatmålen, i linje med Parisavtalets artikel 2.1c. Därtill återupprepar EU tidigare åtaganden avseende finansiering av klimatanpassning och arbetet med att hantera klimatrelaterade skador och förluster. Slutsatserna uppmanar även till fortsatta reformer av de multilaterala utvecklingsbankerna och den bredare internationella finansiella arkitekturen, samt betonar vikten av att undersöka nya och innovativa finansieringskällor.

Slutsatserna kommer att uppdateras med information om EU:s samlade bidrag till internationell klimatfinansiering för 2023 i ett senare skede, när kommissionen har sammanställt detta.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till slutsatser.

9. Slutsatser om EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet

- Besluts punkt

Väntas beslutas som A-punkt på ett kommande rådsmöte.

10. Övriga frågor

Lägesrapport om genomförandet av lagstiftningen om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Rådet väntas få en lägesuppdatering om medlemsstaternas genomförande av aktuella EU-rättsakter på finansmarknadsområdet.

EU-nämnden fick senast information om genomförandet av EU-rättsakter på finansmarknadsområdet den 8 mars 2024.

EU:s medlemsstater ska anpassa sin nationella lagstiftning efter de rättsakter som tas fram på finansmarknadsområdet. Mot bakgrund av detta redogör kommissionen halvårsvis om medlemsstaternas genomförande av aktuella EU-rättsakter på finansmarknadsområdet.